

ביצד צולין פרק שביעי פסחים

פא.

עין משפט ג'ר מצוה

סו א מיי פ"ה מהל'
משכז ומשכז הלכה
ט:
סח ב מיי פ"ו מהל'
ק"פ הלכה ג:
סח ג מיי פ"ג מהל'
מחוקקי כפרה הלכה
א:

רבינו הגנאל

בשני שלה ואחר כך
ראתה, דהיי וזו אינה אוכלת
ופטורה מלעשות פסח
שני, ושני קסבר יבבי יוסי
התורה היתה בשעת
זריקה ובפסחה ומכאן
ולהבא מטמא כלומר
משעה שראתה היא
טמאה. איני דרי יוסי סבר
מכאן ולהבא מטמאה,
והתניא רבי יוסי אומר וז'
בעל שתי ראיות ששחטו
וזרקו עליו בשביעי שלו,
וכן שומרת יום כנגד יום
ששחטו וזרקו עליה בשני
שלה ואחר כך ראתה,
מטמאין משכז ומשכז
למפרע, ושני מאי
למפרע דקתי מדרבנן,
ודייקין מדרת ר' אושעיא
זב שראה זב בשביעי
שלו סותר לא שפתי,
וכל מה שנגזר באותן
ששה ימים כולן טמאין.
ורבי יוחנן אמר לא יסתור
אלא יומא, א"צ פ"ה שלא
ראה סמוך לשקיעת
החמה סתר היום כולו
ובחזקת טמא הוא מן
הבוקר כלומר כל מה
שנגזר היום כולו נטמאו.
ואקשינן לרי יוחנן מאי
דתיקן אי למפרע הוא
מטמא יסתור הימים כולן
אי מכלא ולהבא אפילו
יומא לא יסתור, ושני כך
אמר רב יוחנן לא יסתור
ולא יומא אלא משעה
שראה, ואמר לו רבי
אושעיא רבי יוסי קאי
כוותך, ש"מ דרבי
אושעיא סבר דהאי
דמטמא בוב בעל שתי
ראיות ובשומרת יום כנגד
יום למפרע מדרבנן, דאי
מאורייתא סתור מעליא
הוא מדאמרין ליה לרבי
יוחנן דאמר אינו סותר
ולא יומא רבי יוסי קאי
כוותך, והשתא דאוקמינא
לריי מכאן ולהבא היא
מטמאה [למח בלבד]
למעוטי, וא"כ שומרת
דבכהן הותרה לו טומאת
הההוה, ודיחין לא לעולם
בבעלים דפסח וקסבר אין
שוחטין וזורקין על טמא
שרץ, ואיצטרך קרא או
בדרך זריקה דשפתינן
מיניה או בדרך זריקה
למעוטיה מטומאת
הההוה, ולר' יוסי לא
משכחת לה זבה גמורה
אלא בשופעת דם בלא
הפסקת יום בין ליום, אי
נמי ביראה שני בין
השמשות כיצד, כגון
שראתה ערב שבת בין
השמשות מחזיקין ראיותה
לשני ימים בערב שבת
ובשבת, ועוד ראתה
בשבת בין השמשות
מחזיקין ראיותה בין
השמשות לשבת בליום
ראשון, הנה ראתה שלשה
ימים זה אחר זה הרי זו
זבה גמורה, בעי רב יוסף
כהן המרצה בתמיד
הותרה לו טומאת הההוה
לא, אמר רב קל
והומר ומה יחיד שלא
הותרה לו טומאה ידועה,
שהחזיקו אה בתבררה
טומאה נדה לפסח שני
הותרה לו יחיד טומאה
אלא בנשיא אותן בטומאה

לאן משום דסבר דציין מרצה, תימה לרשב"א מנ"ל דילמא הא
דפטורין היינו משום דסבר דנשים בשני ראיות ואורי"י דזהדיא
מוכח לקמן סוף פרק האשה (דף טז:) דרבי יוסי סבר נשים בשני
חובה: **קסבר רבי יוסי מכאן ולהבא היא מטמאה**, פי' ואין
סבירא לן כרבנן דלמפרע מטמאה
וא"ת כי כ"ז נמי דטעמא דרבי יוסי
משום דסבר לין מרצה"א מאי פריך
לימא דס"ל כרבנן וי"ל שלא רצה
לעשות מחלוקת חדשה שלא מניינו
תנאים חלוקים בן אצל בלמפרע הוא
מטמא מניינו תנאים בשליה נדה
(דף עב.) אמתני' דטעמא יוס שלאחריו
ושימשה: **אי נמי בגון ראתה שני**
ימים בין השמשות, מדלא משני
ברואה זבילות משמע דספירת לילה
היא ספירה וכן פי' צוקטרס וקשה
לרבי"ז דתנן פ' שני דמגילה (דף כ.)
וכן שומרת יום כנגד יום לא תטבול
עד הנך החמה ומסיק בגמ' קמ"ל כיון
דבעי שימור שימור ציממא הוא וכן
בשליה נדה (דף עב.) אמר ושון
ברואה תוך י"א יום וטבולה לערב
ושמשה שמתמאים משכז ומושז וחיבין
צקרבן משמע אפילו לא ראתה אח"כ
ומשום דבליה לא חשיב שימור י"א
דורא מה ספירת לילה לא היא ספירה
ומי"מ לא מצי לאוקמא ברואה זבילות
משום דכיון דסבר רבי יוסי מקצת
היום שספרה בשביעי הוי ככולו ה"ה
אם פסקה בחצי היום שיעלה לה
שימור סוף הנשאר לכך מוקי בשופעת
שלא היה סוף היום בטירה אי"ג
ברואה שני בין השמשות ולכא למימר
שיעלה לה היום שומרת יום כנגד
אמר מקצת היום ככולו אלא או
תחלתו או סופו אצל אמצע לא וכן
איתא דהיא צמיר צפ"ב (דף טו.)
דקאמר רבי יוסי זבה גמורה היכי
משכחת לה כיון דחזיא פלגא דיומא
אידך פלגא סליק לה שימור"י ומשני
כגון דחזיא תחלת יומא סמוך לשקיעת
החמה דלא הוי שומרת ציזם דליליק לא
ממינא ותלתא יומי לאו דווקא דליליק
שלישית לא חיישין שתהא סמוך
לשקיעת החמה מאחר שכבר ראתה
שני ימים סמוך לשקיעת החמה
ובשלישי תראה באיזו שעה שמהיה
זבילה וזבנה שמרחה קודם היום שלא יעלה לה שימור תחלת יום
ג' וא"ת והא אמרין צפרק צנות רומים (דף טד ג.) דכחות יוס
שפוסקת סופרתו למינן שבעה הא רבי יוסי נמי סבר הכא סוף היום
ככולו וי"ל דלא אמר סוף היום ככולו בתחלת חשבון אלא דוקא צפון
חשבון כי הכא כגון זב בשביעי או שומרת יום כנגד יום שאין לה למנות
יומא' וסוף חשבון מסוף חשבון אית לן למילף ולא מתחלת חשבון
ואשכחן מילוק צין תחלת חשבון לסוף חשבון צפ"ק דר"ה (דף ט.)
דנדה עולה לה סוף היום בתחלתו ואין תחלת היום עולה לה בצפונה
אע"ג דהתם הוי אפיכא מסכנתו":

אמר רבא ק"ו ב' מקום שהותרה לו טומאה ידועה אינו דין
שהותרה לו טומאת הההוה, וא"ת וימנה לוי מה טומאה ידועה
לא הותרה אלא היכא דלא אפשר ה"ג טומאת הההוה וי"ל דעדיפא
פריך אפילו לר' טרפון דלית ליה דיו היכא דמיפריך ק"ו (בב"ד ד' כה.) א:

לריש
דנדה. **ולא משכחת טומא' הההוה צריכה: צנדה.**
הההוה, ולשם דרבי און לנו
למנות סוף היום ככולו.
מוס' שאין. ח. הבא אין
דין כלל ק"ה. שס.

בשני שלה ואחר כך ראתה אינה אוכלת
ופטורה מלעשות פסח שני מ"ט לאו משום
דמרצה ציין אמרי לא משום דקסבר ר' יוסי
מכאן ולהבא היא מטמאה (והתניא רבי יוסי
אומר זב בעל שתי ראיות ששחטו וזרקו עליו
בשביעי שלו ואחר כך ראה וכן שומרת יום
כנגד יום ששחטו וזרקו עליה בשני שלה
ואחר כך ראתה הרי אלו מטמאין משכז
ומושז למפרע ופטורים מלעשות פסח שני
אמרי מאי למפרע מדרבנן ואף רבי אושעיא
סבר מטמא למפרע מדרבנן (והתניא רבי
אושעיא אומר אבל זב שראה בשביעי שלו
סותר את שלפניו וא"ל רבי יוחנן לא יסתור
אלא יומא ממה נפשך אי קסבר למפרע הוא
מטמא אפילו כולוהו נסתור אי קסבר מכאן
ולהבא הוא מטמא יומא נמי לא נסתור אלא
אימא לא יסתור ולא יומא וא"ל רבי יוסי קאי
כוותך והא רבי יוסי אומר מטמאין משכז
ומושז למפרע אלא לאו שמע מינה מטמא
למפרע מדרבנן ש"מ ולר' יוסי השתא דאמר
מכאן ולהבא הוא מטמא [למח] בלבד
למעוטי מאי נפשוט מינה דבכהן והותרה לו
טומאת הההוה אמרי לעולם בבעלים ובפסח
וקסבר א"י שוחטין וזורקין על טמא שרץ
ואיצטרך למעוטי אלא לרבי יוסי זבה גמורה
היכי משכחת לה בשופעת אי בעית אימא
כגון שראתה כל שני בין השמשות בעי רב
יוסף כהן המרצה בתמיד הותרה לו טומאת
הההוה או לא אם תמצא לומר כהן המרצה
בקרבתיה (של נזיר ועושה פסח) הותרה
לו טומאת הההוה כהן המרצה בתמיד מאי
מי אמרין כי גמירי טומאת הההוה בפסח
בתמיד לא גמירי או דילמא יליף תמיד
מפסח אמר רבה ק"ו ומה במקום שלא
הותרה לו טומאה ידועה הותרה לו טומאת
הההוה מקום שהותרה לו טומאה ידועה
אינו
זכור לוספ' ז' אחרין אמילתיה דר' יוחנן לא יספור אלא יומא. ויחזור
ויספור יוס' א'. הוסיף דלמילתיה דר' יוחנן מה נפשך אי למפרע מטמא
לזין מקצת היום עולה לו ולא נגמרה ספירתו: **ונולו נמי נספור.**
דכתיב (ו) וספר לו ז' ימים לטהרתו טהרה אחת לכולן שלא תהיה טומאה
מפסקת ציניה צמס' נדה (דף נג:) ואם מנה לסירוגין כי הכא יסתור
יומו וישלימנו למחר נמצאת הפסקה ציניה: **ואם מכאן ולהבא**
מטמא, שעלתה לו מקצת היום וגמרו ספורין שלו: **יומו נמי לא**
נספור, אלא הרי הוא כראיה ראשונה של יזבה אחרת ואין זבה אלא
טומאת ערב ויטבול לערב ויטהר (דק"י ראה ראשונה של זב קרי
צמלמא הוא צמס' נדה (דף עב.): **אלא**, ה"ק ר' יוחנן לא יסתור ולא
יומו כלומר אפילו יומא לפי שכבר עלתה לו מקצת היום ככולו ושלמו
ספורין שלו וי"א מכלל יזבה: **וא"ל**, ר' אושעיא לרבי יוחנן: **ר' יוסי**
קאי כוותך, דס"ל נמי מכאן ולהבא הוא מטמא מדפטר ליה לעיל
מפסח שני אלמא קסבר ר' אושעיא למפרע דר' יוסי מדרבנן קאמר:
והא ר' יוסי דר' מוסקא דמילתיה הוא ולא משום קשיא מיימי לה: הפסח דאמר לעיל [פ:] דאילו צבעים לא מהני שרץ וקאמר דטומאת הההוה דמת
לו: **אין שוחטין וזורקין על טמא שרץ**, ואשמעינן דטומא' הההוה נמי דחיא ליה: **היכי משכחת לה:** כיון דאית ליה מקצת היום עולה לה לספירתה
ומכאן ולהבא מטמאה הו"ל כל יומא טומאה צנפיה נשעה: **בשופעת**, כל שלשה רזופין דאית לה הוי לה מנינא כלל: **אין נמי ברואה שני צפ"ה**, דכל
תחלת הימים היו בטומאה דאין כחן ספירה כלל. **ובשני צין השמשות סגי דליכא טומאה ג'** ימים רזופין כגון צה"ש של ע"ש יש כחן סוף ערב שבת
ותחלת שבת וצין השמשות של מחר שהוא סוף השבת ותחלת א' צנפת הרי ג' ימים רזופין ואין כחן תחלת יום טהור שיעלה לספירה ולפי
הדברים למ"ד מקצת היום ככולו תחלת הלילה עולה לספירה וא"כ עלות השחר מדאצטרך למנקט צין השמשות ולא נקט משכחת לה בצרואה
זבילות: **בסמי**, כל השנה ואליבא דמחן דאמר טומאה דחיה היא צניבור קבעי רב יוסף הכי אי אצטרך להדר אכהן טהור משום טומא' הההוה
אי לא ואליבא דמ"ד לקמן [פ:] דטומאת הההוה מרי צין גבי נזיר ועושה פסח אפי' לכתולה כגון שדוע לו לפני זריקה: **צקרבנותיה**, דמיר ועושה
פסח: **במקום שלא הוסרה לו טומאה ידועה**, כלל כגון מיר ועושה פסח שהן קרבנות יחיד: **מקום שהוסרה לו טומאה ידועה**, היכא דליכא טהורין:
אין

א) מיר טו: ג) יתכן
להיות דלמיר רב אושעיא
אבל ללא מניין רב אושעיא
בצריחה שהיה צ"ח על
פי שהוא סדר צריחות
גם ר' יוחנן פסח לא
זכר בצריחה בשום מקום
וכן הנה צנליון צמיר
[טו:] א) נלעיל קט. וש"י,
ד) רש"ל מ"ז, א) ניקחא
[טו:] א) ויטבול ויטהר לערב
רש"ש, ז) נוע"ע חופר'
נדה לג. ד"ה סופרמו ועל
שם ע"ל: ד"ה היראה ומוס'
מגילה כ: ד"ה ספירה
ומוס' ר"י. ד"ה ספירה
ומוספות מיר טו. ד"ה
זכא,

גליון הש"ס

גמ' וקסבר אין שוחטין
וזורקין: עין לקמן ג' ע"ה
מוס' ד"ה לא קשיא:

מוסף רש"י

בשני שלה. שכבר ראתה
ציום שמיני ועד שלא
ראתה ציום תשיעי היא
שומרת כנגדו לרע' אם
תראה בג' ימים ג' ראיות
וטמא זבה (נדר טו.) אינה
אוכלת. כפסח דטמאה
היא וע"ג דליתא אכלת
פטורה מלעשות פסח שני
דליתא פסחים לא מעכבא
(טו.) זב בעל שתי
ראיות. צין ציום אחד צין
בשני ימים כדלמירין הם
(צ"ק נד.) תלה הההוה
את הוי כבילות דכתיב
ואת תהיה טומאתו צנזר,
זאת הוצה צימס, דכתיב
ואת כי יזב זב נדמה
ימים רביע, מיטעו ימים
שנים רביע שלה (נדר
טו.) בשביעי שלו. שאין
צין זב רואה שמים לזאה
שלא אלא קרבן, שפסח
ג' מונה ז' ומכאן קרבן
ועל צ' מונה ז' ואינו
מחיל קרבן, לכה נקט בעל
שתי ראיות ושומרת יום
משום דלאו בני קרבן נינהו,
דעל הק' דבני קרבן לא
מצי למשחט עליה בשביעי
משום דלא מצי אכלי פסח
בערב, דכפסח קרבן דבני
לאחיי בשמיני מעכבת להו
דקרי' (צמות עד:) הביא
כפרתו אכל קדשים (נדר
טו.)

מוסף תוספות

א. על טומאת הההוה
דריבה. מוס' שאין.
ב. דלא כסריא לן כר' יוסי
אלא. שס. ג. דאי איכא
שימור מיימי חייבי קרבן
הא שמה לא תראה ערב.
שס. ד. כלומר שמתחלת
לראות שעה גדולה כמבוד
יום ורואה עדי לילה. שס.
ה. משמע בהדיא דחזי
היום שבה שיעלה שימור
קרי' שס. ו. [נ] וימא זכר
כמותא אמרה לשפתי.
מוס' נדה עב. ד"ה היראה.
ז. [נ] והתם בחיתולת
החשבוך, תחילת ספירת
זבתה, ולשם דרבי און לנו
למנות סוף היום ככולו.
מוס' שאין. ח. הבא אין
דין כלל ק"ה. שס.